

UNIVERSITETI I TIRANËS
FAKULTETI I HISTORISË DHE FILOLOGJISË
DEPARTAMENTI I ARKEOLOGJISË DHE TRASHËGIMISË KULTURORE

PROGRAMI I LËNDËS
Drejtimi : Arkeologji dhe Trashëgimi Kulturore

TITULLI I LËNDËS: TRASHËGIMIA KULTURORE JOMATERIALE

Pedagogu: PhD.c. Edlira Çaushti
Ngarkesa: 6 ECTS (45 leksione dhe 15 seminare)
Lloji i lëndës: disiplinë e formimit të përgjithshëm (bazë)
Programi i studimit: bachelor
Viti/Semestri: II/II

EKSTRAKT

Qëllimi kryesor i programit është diskutimi i përmbajtjes dhe konceptit të Trashëgimisë Kulturore Jomateriale. Cikli i leksioneve nis me Konventën për trashëgiminë kulturore jomateriale 2003, analizën e saj si dhe ratifikimi i kësaj konvente nga shteti palë (shqiptar) dhe pasqyrimi i akteve të saj në Ligjin shqiptar për Trashëgiminë Kulturore. Leksionet do të përmbledhin gjithashtu edhe menyrën e administrimit të TK jomateriale boterore, listen aktuale me shembuj si dhe vendin e Shqiperisë në këtë listë. Rëndësi do të kushtohet elementeve përberës të TK jomateriale dhe formale të ndryshme të shprehjes së saj. Praktika e domosdoshme e dokumentimit dhe dixhitalizimit të TK jomateriale do të prezantohet si leksion i veçantë i lëndës. Një leksion i veçantë do të kushtohet edhe rolit të muzeve në mbrojtjen e TK jomateriale duke sjellë shembuj nga praktika ndërkombetare në lidhje me to. Një vëmendje do të lidhet me praktikën dhe legjislacionet e vendeve të Ballkanit në lidhje me trashëgiminë jomateriale dhe mbrojtjen e saj. Përgjatë një leksioni do të analizohet me vëmendje Isopolifonia shqiptare, si kryeveper gojore e njervzimit e listuar në vitin 2005 si TBNJ. Evoluimi i konceptit të TK jomateriale do të jetë pjesë e një leksioni në të cilin do të analizohen pikërisht ndryshimin e këtij koncepti në kohë si dhe peisazhin ndërmjet konceptit të trashëgimisë së prekshme dhe të paprekshme.

TEMAT:

LEKSION 1. Trashëgimia Kulturore jomateriale dhe Konventa për trashëgiminë kulturore jomateriale 2003. TK jomateriale shqiptare e pasqyruar për herë të parë në ligj.

- LEKSION 2.** Administrimi i TK jomateriale dhe lista nominimeve te TB shpirtërore e njëzimit. Vendi i Shqipërisë në këtë listë.
- LEKSION 3.** Shprehje, narracione orale gjuha dhe forma dialektore, arti i performuar, praktikat sociale rrituale dhe eventet festive si elementë të Trashëgimisë Kulturore Jomateriale.
- LEKSION 4.** Njohje dhe praktika kushtuar natyrës dhe universit. Zejtari tradicionale si elemente të Trashegimisë Kulturore Jomateriale.
- LEKSION 5.** Procesi i dokumentimit dhe dixhitalizimit të Trashëgimisë Kulturore Jomateriale.
- LEKSION 6.** Trashëgimia Kulturore Jomateriale si faktor i zhvillimit social.
- LEKSION 7** Trashegimia Kulturore, Trashegimia Jomateriale dhe Turizmi Kulturor.
- LEKSION 8** Roli i muzeve në mbrojtjen e Trashegimisë Kulturore Jomateriale.
- LEKSION 9.** Legjislatiioni i Trashegimisë Kulturore Jomateriale nga kendveshtrimi i vendeve të Ballkanit.
- LEKSION 10.** Përcaktimi i një pasurie të rëndësishme si pasuri kulturore jomateriale (procesi i regjistrimit).
- LEKSION 11.** Ruajtja dhe trashëgimia e pasurive të rëndësishme kulturore (shembuj).
- LEKSION 12.** Si të përcaktojmë/shquajmë një vlerë të jashtëzakonshme universale?
- LEKSION 13.** Një investigim për muzikoen polifonike shqiptare, (detaje të formës dhe permbajtjes së saj).
- LEKSION 14.** Zhvillimi i konceptit të Trashegimisë Jomateriale në kohë.
- LEKSION 15.** Kopshte dhe Peisazhe: Ndermjet Trashëgimisë së prekshme dhe të paprekshme.

FORMA E KONTROLLIT DHE VLERËSIMIT

FREKUENTIMI:

70% pranisë në seminare e domosdoshme.

15 % e notës përfundimtare nga prania dhe angazhimi gjatë kursit apo seminareve

KONTROLLI I VAZHDUESHËM:

Testi 1 i pjesshëm në javën e 6-të (10% e notës përfundimtare)

Testi 2 i pjesshëm në javën e 10-të (15% e notës përfundimtare)

25 % e notës përfundimtare.

DETYRA E KURSIT:

Detyrë kursi ose konspekt i një teksti apo autori ose ese nga 3- 5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5)

20 % e notës përfundimtare

KONTROLI PËRFUNDIMTAR:

Një test përfundimtar në javën e 16-të të kursit pas kryerjes së 15 javëve të një semestri

40 % e notës përfundimtare

DETYRIMET E STUDENËVE PËR LËNDËN

Frekuentim i rregullt në leksione.

Frekuentim i detyruar në të paktën 70% të seminareve të lëndës.

Përgatitja e një ese-je nga 3-5 faqe format A4, Times New Roman, madhësia e shkrimit 12, hapësira mes rreshtave 1.5.

Pjesëmarrje në testet e pjesshme gjatë semestrit.

Testi (provimi) përfundimtar (i fundit të smestrit)

LITERATURA:

1. TRASHËGIMIA KULTURORE JOMATERIALE DHE Konventa për ruajtjen e saj.

<http://www.unesco.org/culture/ich/doc/src/00009-SQ-PDF.pdf>

2. Rusalić, Dragana; MAKING THE INTANGIBLE TANGIBLE; *БЕОГРАД 2009*

3. Smith, Laurajane, Akagawa, Natsuko; INTANGIBLE HERITAGE

4. D. Ruggles Fairchild & Silverman Helaine ; Heritage; Intangible Heritage embodied; Springer Editor

5. THE NARA DOCUMENT ON AUTHENTICITY (<http://www.icomos.org/charters/nara-e.pdf>)

6. Tole, Vasil.S, Folklori muzikor (polifonia shqiptare) *SHBLU*

7. Conan, Michel; Gardens and Landscapes: At the Hinge of Tangible and Intangible Heritage; Intangible Heritage embodied; Springer Editor